

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

26 თებერვალი, 2019 წელი
თბილისი

ქ.

შესავალი ნაწილი
სოხუმისა და გაგრა-გუდაუთის რაიონული სასამართლო
მოსამართლე ლელა ცანავა
სხდომის მდივანი ელენე მასხარაშვილი

მოსარჩელე გ-- სა-----ე
წარმომადგენელი ჭი---ო გო-----ი

მოპასუხე აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო
წარმომადგენელი მე---ბ ჩა-----ე, დ--- გუ-----ა

დავის საგანი შრომითი სტაჟის დადგენა

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1.2019 წლის 04-----ს სოხუმისა და გაგრა-გუდაუთის რაიონულ სასამართლოს სასარჩელო მოთხოვნით მომართა გ-- სა-----ის წარმომადგენელმა ჭი---ო გო-----მა შრომითი სტაჟის დადგენის მოთხოვნით, კერძოდ, მოსარჩელის მოთხოვნას წარმოადგენს დადგენილ იქნას, რომ გ-- სა-----ე მუშაობდა შემდეგ თანამდებობებზე: 19-7 წლის 2-----დან 19-8 წლის 0-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში-მუშად; 19-2 წლის 0-----დან 19-3 წლის 15-----ამდე სმ-----ტრესტი №---ის მემონტაჟედ-მე-3 თანრიგით; 19-3 წლის 15-----იდან 19-2 წლის 14-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს საბჭოთა მეურნეობაში მუშად. მოსარჩელის განმარტებით, იგი არის საქართველოს მოქალაქე, ხოლო ამჟამად ცხოვრობს უკრაინაში და მოპოვებული აქვს ბინადრობის უფლება. მოსარჩელის წარმომადგენლის მითითებით, ქართულ-აფხაზური შეიარაღებული კონფლიქტის შედეგად, გ-- სა-----ე იძულებული გახდა დაეტოვებინა თავისი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი, დაკარგა შრომის წიგნაკი, ხოლო მისი უქონლობის გამო შეზღუდულია მიიღოს კანონით გთვალისწინებული პენსია.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელე ითხოვს დაკმაყოფილდეს მისი სასარჩელო მოთხოვნა.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1 2019 წლის 11 თებერვალს მოპასუხე-აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი შესაგებლით სარჩელი არ სცნო და განმარტა, რომ 19-2-19-3 წლებში აფხაზეთში განვითარებული საომარი მოქმედებების პერიოდში ვერ განხორციელდა არქივის გადმოტანა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დეპარტამენტი მოკლებულია შესაძლებლობას დაადგინოს მოსარჩელე გ-- სა-----ის სტაჟი.

2.2 მოპასუხე აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს წერილობითი შესაგებელი არ წარმოუდგენია, ხოლო 2019 წლის 26 თებერვალს გამართულ სხდომაზე გამოცხადებული მოპასუხის წარმომადგენელი არ დაეთანხმა მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნას და განმარტა, რომ არქივის უქონლობის გამო სამინისტრო მოკლებულია შესაძლებლობას დაადასტუროს მოსარჩელის მიერ მითითებული შრომითი სტაჟი.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. გ-- სა-----ე (დაბადებული: 19-0 წლის 24-----ს პირადი №6-----) არის აფხაზეთიდან დევნილი, იძულებით გადაადგილებული პირი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- იძულებით გადაადგილებული პირის-დევნილის მოწმობის ასლი (ს.ფ. 20);

3.1.2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტის მიერ 2019 წლის 17-----ს გაცემული წერილით, გ-- სა-----ეს უარი ეთქვა შრომითი სტაჟის დამადასტურებელი დოკუმენტის გაცემაზე, დეპარტამენტის სათანადო არქივის უქონლობის გამო.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტის 2019 წლის 17-----ს №03-- წერილი (ს.ფ. 23).

3.1.3. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიერ 2019 წლის 30-----ს გაცემული წერილით, გ-- სა-----ეს უარი ეთქვა შრომითი სტაჟის დამადასტურებელი დოკუმენტის გაცემაზე, სამინისტროში სათანადო არქივის უქონლობის გამო.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს 2019 წლის 30-----ს №8--- წერილი (ს.ფ. 24).

3.1.4. მოწმის სახით დაკითხულმა გუ--- ჯი---მ დაადასტურა, რომ გ-- სა-----ე მუშაობდა შემდეგ თანამდებობებზე: 19-7 წლის 2-----დან 19-8 წლის 0-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში-მუშად; 19-2 წლის 0-----დან 19-3 წლის 15-----ამდე სმ----- ტრესტი №---ის მემონტაჟედ; 19-3 წლის 15-----იდან 19-2 წლის 14-----მდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს საბჭოთა მეურნეობაში მუშად.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სასამართლო 2019 წლის 26 თებერვლის სხდომის ოქმი.

3.2. სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. მხარეებს დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები სადავოდ არ გაუხდიათ.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სასამართლო გაეცნო საქმის მასალებს, შეამოწმა წარმოდგენილი სარჩელის საფუძვლიანობა, შეაფასა წარმოდგენილი მტკიცებულებები, მოისმინა მხარის ახსნა-განმარტებები და მიაჩნია, რომ გ-- სა-----ის სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი;
საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი.

6. სამართლებრივი შეფასება

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 25-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, აღიარებითი სარჩელი შეიძლება აღიძრას აქტის არარად აღიარების, უფლების ან სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენის შესახებ, თუ მოსარჩელეს აქვს ამის კანონიერი ინტერესი. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, აღიარებითი სარჩელი არ შეიძლება აღიძრას თუ მოსარჩელეს შეუძლია აღიძრას სარჩელი ამ კოდექსის 22-24-ე მუხლების საფუძველზე. აღნიშნული მუხლის ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, აღიარებითი სარჩელის აუცილებელი პირობაა მოსარჩელის ინტერესი დავის საგანზე, რაც იმაში მდგომარეობს, რომ მოპასუხე ედავება მას უფლებაში, რომ თუ ასეთი დავა არ გადაწყდა მოსარჩელის უფლება შეიძლება დაირღვეს. ამ მუხლის პირველი ნაწილის შინაარსიდან გამომდინარე, აღიარებითი სარჩელი შეიძლება დაკავშირებული იყოს უფლების ან სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობა-არარსებობის დადგენის მოთხოვნასთან, რაც ასევე გულისხმობს შესაბამისი დოკუმენტის ნამდვილობის აღიარებასაც ან ყალბი დოკუმენტის უარყოფასაც.

საქართველოს სსკ-ის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 და საქართველოს სსკ-ის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამავე კოდექსის 103-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მტკიცებულებებს სასამართლოს წარუდგენენ მხარეები.

სასამართლო განმარტავს, რომ თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს მისთვის ხელსაყრელი გარემოება, ანუ მოსარჩელემ უნდა დაამტკიცოს ის გარემოებები, რომელთაც ემყარება მისი მოთხოვნა, მოპასუხეს კი ევალება იმ გარემოებათა დამტკიცება, რომელთაც ეყრდნობა მისი შესაგებელი. მხარე ვალდებულია უზრუნველყოს შესაბამისი სანდო დოკუმენტების მოძიება და პასუხისმგებელია წარდგენილი დოკუმენტების სისწორისათვის, ხოლო შრომითი სტაჟის დამადასტურებელი დოკუმენტების გამცემი ორგანოები პასუხს აგებენ მათ მიერ გაცემული და დადასტურებული დოკუმენტების სისწორისათვის საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. ამასთან, მტკიცებულებათა სახეებს წარმოადგენს მხარეთა (მესამე პირი) ახსნა-განმარტება, მოწმეთა ჩვენება, წერილობითი და ნივთიერი მტკიცებულება და ექსპერტის დასკვნა. ძირითადად, მტკიცებულებათა შეგროვება შესაძლებელია ნებისმიერი ზემოთ ჩამოთვლილის სახით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც კანონი ითვალისწინებს გარკვეული გარემოებების გარკვეული მტკიცებულებით დამტკიცებას (საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილი). ამავე კოდექსის 105-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოსთვის არავითარ მტკიცებას არ აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებას თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობისა ან არარსებობის შესახებ.

თანახმად საქართველოს სსკ-ის 134-ე მუხლის პირველი ნაწილისა, წერილობით მტკიცებულებას წარმოადგენს აქტები, საბუთები, საქმიანი და პირადი ხასიათის წერილები, რომლებიც შეიცავს ცნობებს საქმისათვის მნიშვნელოვან გარემოებათა შესახებ. ამავე კოდექსის 135-ე მუხლის თანახმად კი წერილობითი მტკიცებულება როგორც წესი წარდგენილ უნდა იქნეს დედნის სახით. თუ წარდგენილია საბუთის ასლი სასამართლოს მხარეთა შუამდგომლობით ან თავის ინიციატივით შეუძლია მოითხოვოს დედნის წარდგენა. პირი შეიძლება გათავისუფლდეს დედნის წარდგენიდან მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ დაამტკიცებს, რომ ასეთი საბუთის წარდგენა გარკვეული მიზეზით, რომელსაც სასამართლო საფუძვლიანად მიიჩნევს შეუძლებელია. საბუთის ასლისთვის მტკიცებულებითი მნიშვნელობის მინიჭება დამოკიდებულია სასამართლოს შეხედულებაზე.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 140-ე მუხლის თანახმად, მოწმედ

შეიძლება იყოს ყოველი პირი, რომლისთვისაც ცნობილია რაიმე გარემოება საქმის შესახებ.

მოწმე გუ--- ჯი---ს ჩვენებით და სარჩელზე დართული შრომის წიგნაკის ასლიდან ამონაწერით დასტურდება, რომ გ-- სა-----ე მუშაობდა შემდეგ თანამდებობებზე: 19-7 წლის 2-----დან 19-8 წლის 0-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში-მუშად; 19-2 წლის 0-----დან 19-3 წლის 15-----ამდე სმ-----ტრესტი №---ის მემონტაჟედ-მე-3 თანრიგით; 19-3 წლის 15-----იდან 19-2 წლის 14-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს საბჭოთა მეურნეობაში მუშად.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმეში არსებული უდავო ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებისა და სასამართლო განხილვის დროს გამოკვლეული მტკიცებულებათა გათვალისწინებით, სარჩელი საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს.

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის და "სახელმწიფო ბაჟის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „უ“ პუნქტების თანახმად, მხარეები გათავისუფლებული არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-9, მე-12, მე-13, 25-ე, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე, 243-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 364-ე, 367-ე და 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. გ-- სა-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს.
2. დადგენილ იქნას, რომ გ-- სა-----ე მუშაობდა შემდეგ თანამდებობებზე:
 - 19-7 წლის 2-----დან 19-8 წლის 0-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში-მუშად;
 - 19-2 წლის 0-----დან 19-3 წლის 15-----ამდე სმ----- ტრესტი №---ის მემონტაჟედ-მე-3 თანრიგით;
 - 19-3 წლის 15-----იდან 19-2 წლის 14-----ამდე ოჩ-----ს რაიონის სოფელი კი-----ს საბჭოთა მეურნეობაში მუშად.
3. მხარეები გათავისუფლებული არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.
4. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე: ქ. თბილისი გრ. ობაქიძის ქ. №7^ა), 14 დღის ვადაში მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის დღიდან, სოხუმისა და გაგრა-გუდაუთის რაიონული სასამართლოს (მდებარე: ქ. თბილისი, ანა კალანდაძის ქუჩა №7^ა) მეშვეობით.

მოსამართლე

ლელა ცანავა